

Opleidingsplan Verkenner gevaarlijke stoffen

20 april 2010

Brandweeracademie
Postbus 7010
6801 HA Arnhem

T 026 355 24 10
F 026 351 50 51
info@nifv.nl

Voorwoord

Voor u ligt het opleidingsplan voor de leergang Verkenner gevaarlijke stoffen. Dit opleidingsplan sluit aan bij het Besluit Personeel Veiligheidsregio's en het bijbehorende landelijk functiehuis brandweer.

Het opleidingsplan is afgeleid van het kwalificatiedossier Verkenner gevaarlijke stoffen en de proeve van bekwaamheid Verkenner gevaarlijke stoffen.

Aan de totstandkoming van dit opleidingsplan is bijgedragen door:

<i>Piet Tolsma</i>	<i>WVD-deskundige, Groningen</i>
<i>Eddy Scholten</i>	<i>Verkenner gevaarlijke stoffen, IJsselland</i>
<i>Wilfrid Pappot</i>	<i>medewerker opleiden en oefenen, IJsselland</i>
<i>Erwin van Coeverden</i>	<i>regionaal clustercoördinator oefenen, Midden-Twente</i>
<i>Koos Bultje</i>	<i>staffunctionaris OGS, Friesland</i>
<i>Jan van Kimmenade</i>	<i>kwaliteitsmanager, NVBR</i>
<i>Maarten Leune</i>	<i>beleidsmedewerker vakbekwaamheid, Nbbe</i>
<i>Manon Oude Wolbers</i>	<i>vakgroepdecaan Risicomanagement & Gevaarlijke stoffen, NIFV</i>
<i>Janneke Titzing</i>	<i>onderwijskundige, NIFV</i>

Inhoud

Voorwoord	2
Inleiding	4
Uitgangspunten	5
1.1 Kerntaken en competenties	5
1.2 Werkzaamheden, beoordelingscriteria en keuzes & dilemma's	6
2. Basisontwerp leergang Verkenner gevaarlijke stoffen	6
2.1 Blok 1: Inleiding en basiskennis	9
2.2 Blok 2: Uitruk en verkenning	10
2.4 Blok 4: Nazorg	12
3. Studielast leergang Verkenner gevaarlijke stoffen	13
3.1 Vaststelling studielast	13
3.2 Studielast per werkvorm per blok	14
4. Werkend leren	15
4.1 Werkend leren in de leergang Verkenner gevaarlijke stoffen	15
4.2 Leerwerkplek	15
4.3 Leerwerkplekbegeleider	15
4.4 Verhouding werkend leren t.o.v. andere onderwijsvormen	16
5. Overige adviezen	17
5.1 Instroomniveau leergang Verkenner gevaarlijke stoffen	17
Bijlage	18

Inleiding

Dit document is bestemd voor alle personen die betrokken zijn bij (de verdere inrichting en organisatie van) de leergang Verkenner gevaarlijke stoffen: ontwikkelgroep, onderwijskundige(n), ontwikkelaars, etc. Dit document vormt voor hen de leidraad bij het uitwerken van de leergang.

Uitgangspunten

1.1 Kerntaken en competenties

De leergang Verkenner gevaarlijke stoffen richt zich op de kerntaken en competenties van de functie Verkenner gevaarlijke stoffen zoals deze in het kwalificatiedossier zijn vastgelegd. De onderstaande tabel is afgeleid van de competentiematrix uit het kwalificatiedossier. Het betreft hier de strategische en organisatorische competenties die vooral betrekking hebben op het geven van richting aan de organisatie en de inrichting van het werk.

Kerntaken	Kerntaak 1	Kerntaak 2	Kerntaak 3
	Uitruk / verkenning	Inzet	Nazorg
Competenties			
Probleem oplossen	Niveau 1		Niveau 1
Leren en reflecteren			Niveau 1

De uitwerking van de competenties is terug te vinden in het kwalificatiedossier en in de bijlage van dit opleidingsplan.

Kerncompetenties

In aanvulling op bovengenoemde competenties zijn de kerncompetenties Accuraat, Stressbestendigheid en Samenwerken van toepassing op alle operationele functies bij de brandweer. Ze zijn dus functieoverstijgend en spelen een belangrijke rol bij werving en selectie. Zie voor de volledige omschrijving de bijlage.

Vakmatige competenties (professie).

Vakmatige competenties zijn competenties op vakgebieden die specifiek voor de brandweer zijn. Bij deze functie is het basisoniveau (1) van het vakgebied Incidentbestrijding van toepassing:

Is in staat om informatie en gegevens te reproduceren en deze kennis toe te passen binnen het eigen expertgebied.

Kerntaken

De kerntaken vormen het centrale uitgangspunt voor de invulling van dit opleidingsplan. De competenties zijn vooral gekoppeld aan de werkzaamheden per kerntaak en komen in het onderwijs terug in de vorm van leeractiviteiten. In dit opleidingsplan worden deze leeractiviteiten benoemd. Deze leeractiviteiten vormen de basis voor het te ontwikkelen onderwijs. Hierna volgt een beknopte beschrijving van de kerntaken van de Verkenner gevaarlijke stoffen.

Kerntaak 1: Uitruk/verkenning

De Verkenner gevaarlijke stoffen selecteert de persoonlijke beschermingsmiddelen, controleert deze en trekt deze aan. Hij controleert de inventaris van de WVD-koffer¹ op compleetheid en werking. De Verkenner gevaarlijke stoffen ontvangt en registreert de meetopdracht en rukt met de meetploeg uit naar de opgegeven locatie.

¹ In het onderwijs sprekten we over de meetkoffer.

Kerntaak 2: Inzet

De Verkenner gevaarlijke stoffen voert metingen en waarnemingen uit.

Kerntaak 3: Nazorg

De Verkenner gevaarlijke stoffen controleert na een inzet de inventaris van de WVD-koffer op compleetheid en werking en vult deze aan. Na afloop van de inzet neemt hij met de ploegleden deel aan de registratie en evaluatie.

1.2 Werkzaamheden, beoordelingscriteria en keuzes & dilemma's

De kerntaken uit het kwalificatiedossier Verkenner gevaarlijke stoffen zijn nader uitgewerkt in werkzaamheden, beoordelingscriteria en keuzes & dilemma's. De werkzaamheden komen in dit opleidingsplan terug (zie hoofdstuk 2). De beoordelingscriteria en de keuzes & dilemma's worden verwerkt in de lesplannen en leeropdrachten, en komen niet afzonderlijk terug in dit opleidingsplan. Daarnaast komen de beoordelingscriteria en keuzes & dilemma's terug in de proeve van bekwaamheid bij deze leergang.

De leergang Verkenner gevaarlijke stoffen is opgebouwd uit 4 blokken.

De leergang start met een algemene inleiding (blok 1) waarin de functie van Verkenner gevaarlijke stoffen en de basiskennis hiervoor aan de orde komen. Deze basiskennis, zoals kennis van procedures is essentieel en spelen een grote rol in alle volgende blokken. Blok 1 behandelt de kerntaakoverstijgende aspecten voor deze functie.

Blok 2 is gekoppeld aan de kerntaak Uitruk en verkenning. In dit blok komen onder andere de meetkoffer, het kaartlezen en routeplanning aan de orde.

De kerntaak Inzet staat centraal in blok 3. Hierin komen onder andere onderwerpen als het gebruik van de meetapparatuur, het goed uitvoeren van metingen, registratie van de meetgegevens en rapportage aan de meetplanleider aan de orde.

Het afsluitende blok 4 staat in het teken van de werkzaamheden die horen bij de kerntaak Nazorg. Hierin komen onder andere het opnieuw inzetgereed maken en nazorg aan de orde.

2. Basisontwerp leergang Verkenner gevaarlijke stoffen

De leergang Verkenner gevaarlijke stoffen is opgebouwd uit de volgende blokken, conform de opzet zoals toegelicht in paragraaf 1.2:

Blok 1	Kerntaakoverstijgend Inleiding en basiskennis
	<ul style="list-style-type: none"> • verkenning van de leergang en functie • positionering van de functie binnen het werkveld • persoonlijke beschermingsmiddelen, alleen anders dan bij Manschap a, bijvoorbeeld filterbussen. • procedures • basiskennis gevaarlijke stoffen

Blok 2	Kerntaak Uitruk en verkenning
	<ul style="list-style-type: none"> • kaartlezen en routeplanning • veilig aanrijden • waarnemen • meetkoffer • meetopdracht • communicatie

Blok 3	Kerntaak Inzet
	<ul style="list-style-type: none"> • meten, gebruik en werkwijze meetapparatuur • waarnemen • kennis gevaarlijke stoffen benodigd voor het meten • registratie meetresultaten • communicatie

Blok 4	Kerntaak Nazorg		
	<ul style="list-style-type: none"> • meetkoffer controleren • inzetgereed maken • registratie gebruikte middelen • persoonsregistratie • evaluatie en nazorg 	Proeve-onderdeel: geslotenvragentoets	Proeve-onderdeel: gesimuleerde arbeidsproeve

Hierna wordt de opzet van elk blok afzonderlijk uitgewerkt. Per blok worden (in een afzonderlijke tabel) de volgende aspecten beschreven:

- *kerntaken*
De kerntaken zijn overgenomen uit het kwalificatiedossier Verkenner gevaarlijke stoffen
- *werkzaamheden*
De werkzaamheden zijn overgenomen uit het kwalificatiedossier Verkenner gevaarlijke stoffen
- *thema's*
Van deze vakinhoudelijke thema's moet de cursist kennis, inzicht en vaardigheden hebben, om de genoemde werkzaamheid als beginnend beroepsbeoefenaar goed uit te kunnen voeren.
- *leeractiviteiten*
Bijeenkomst, werkplekopdracht en dergelijke.
- *studiebelasting*
Het aantal uren dat met de leeractiviteit is gemoeid.

2.1 Blok 1: Inleiding en basiskennis

Kerntaken	Werkzaamheden	Thema's	Leeractiviteiten	Studiebelasting opleidings-instituut	Studiebelasting zelfstudie en werkend leren
Kerntaakoverstijgend		Verkenning van de leergang en de functie	Bijeenkomsten (1) Werkplekopdracht <ul style="list-style-type: none"> • Geen Toetskaart <ul style="list-style-type: none"> • Geen 	3 uur theorie 0 uur praktijk	3 uur zelfstudie
		Positionering van de functie in het werkveld			
		Persoonlijke bescherming (filterbussen)			
		Procedures			
		Basiskennis gevaarlijke stoffen			
					3 uur
				3 uur	3 uur
				Totaal blok 1 = 6 uur	

2.2 Blok 2: Uitruk en verkenning

Kerntaken	Werkzaamheden	Thema's	Leeractiviteiten	Studiebelasting opleidingsinstituut	Studiebelasting zelfstudie en werkend leren
Uitruk en verkenning	Weet de plaats van de opgedragen meetlocatie te vinden op basis van de opgegeven coördinaten, adressen, meetpunten en actuele meteorologische gegevens.	Kaartlezen en routeplanning	Bijeenkomsten (1) Werkplekopdracht 1. Ga in uw regio na: <ul style="list-style-type: none"> - wat de uitrukprocedure voor de meetploeg is - wat de inhoud van de meetkoffer is - welke type beschermende kleding en adembescherming wordt gebruikt. 2. Ga na met welke meetapparatuur een meetploeg in uw regio moet kunnen meten. 3. Meelopen met een oefening (of uitruk) in uw eigen regio. Toetskaart Uitruk en verkenning (2 uur) <ul style="list-style-type: none"> • Communicatieprocedures • Veilig aanrijden en meetlocatie 	1 uur theorie 2 uur praktijk	1 uur zelfstudie 3 uur werkend leren
		Veilig aanrijden			
	Selecteert de persoonlijke beschermingsmiddelen, controleert en gebruikt deze.	Waarnemen			
	Controleert de inventaris van de meetkoffer op compleetheid en werking.	Meetkoffer			
	Registreert en verifieert de meetopdracht.	Meetopdracht			
	Onderhoudt actief contact met MPL en/of AGS met behulp van communicatieapparatuur en rapporteert zijn bevindingen.	Communicatie			
				3 uur	4 uur
				Totaal blok 2 = 7 uur	

2.3 Blok 3: Inzet

Kerntaken	Werkzaamheden	Thema's	Leeractiviteiten	Studiebelasting opleidings-instituut	Studiebelasting zelfstudie en werkend leren
Inzet	Voert metingen uit volgens de beschreven werkwijze in het instructieboek.	Metten, gebruik en werkwijze meetapparatuur	Bijeenkomsten (5) Werkplekopdracht <ul style="list-style-type: none"> Ga op zoek naar de meetformulieren die in uw eigen meetplanorganisatie worden gebruikt en zoek uit wat de betekenis is van de verschillende afkortingen. Ga na of in je eigen regio specifieke meetapparatuur en/of procedures bestaan (bijvoorbeeld asbestprocedure). Toetskaart Inzet (3 uur) <ul style="list-style-type: none"> Metten Registreren Meetresultaten communiceren 	3 uur theorie 12 uur praktijk	5 uur zelfstudie 1 uur werkend leren
	Bepaalt de exacte plaats en tijdstip van de meting.				
	Bedient de opgegeven meetinstrumenten.				
	Monitort de omgeving en de weersomstandigheden (meteo) continu m.b.t. de inzet en de eigen veiligheid.	Kennis gevaarlijke stoffen benodigd voor meten			
	Noteert de meetwaarden op het meetregistratieformulier.	Registratie meetresultaten			
	Rapporteert de resultaten van de meting aan de MPL en/of AGS en handelt er naar.	Communicatie			
				15 uur	6 uur
				Totaal blok 3 = 21 uur	

2.4 Blok 4: Nazorg

Kerntaken	Werkzaamheden	Thema's	Leeractiviteiten	Studiebelasting opleidings-instituut	Studiebelasting zelfstudie en werkend leren
Nazorg	Controleert na een inzet de inventaris van de meetkoffer op compleetheid en werking en vult deze aan.	Meetkoffer controleren	Bijeenkomsten (1) Werkplekopdracht • Geen	2 uur theorie	0 uur
	Maakt overige gebruikte materialen, zoals persoonlijke beschermingsmiddelen en uitrukvoertuig inzetgereed.	Inzetgereed maken Registratie gebruikte middelen	Toetskaart Nazorg (1 uur) • Inzetgereed maken meetkoffer • Zorgdragen voor gebruikte middelen • Inzetgegevens persoonsdossier		
	Neemt met de leden van de meetplanorganisatie deel aan een evaluatiegesprek over de inzet en zorgt voor registratie van de inzetgegevens (portfolio).	Persoonsregistratie Evaluatie en nazorg			
				2 uur	0 uur
				Totaal blok 4 = 2 uur	

3. Studielasting leergang Verkenner gevaarlijke stoffen

3.1 Vaststelling studielasting

De studielasting van de leergang Verkenner gevaarlijke stoffen omvat de uren die een onderwijsdeelnemer gemiddeld besteedt aan het leren op het brandweeropleidingsinstituut (contacturen), de benodigde zelfstudie (bestuderen en verwerken van theorie), het werkend leren en de uitvoering van proeve-onderdelen. Vanzelfsprekend zijn vooral de uren die worden besteed aan zelfstudie en werkend leren afhankelijk van de studievaardigheden van de onderwijsdeelnemer, de regionale faciliteiten en de mogelijkheden voor het werkend leren.

De studielasting van de leergang Verkenner gevaarlijke stoffen is gebaseerd op alle leeractiviteiten die de ontwikkelgroep per kerntaak nodig vond, om deze kerntaak als beginnend beroepsbeoefenaar in voldoende mate te beheersen. Bij het uitwerken van kerntaken in leeractiviteiten heeft de ontwikkelgroep zowel onderwijskundige als vakinhoudelijke keuzes gemaakt. Deze keuzes zijn gemaakt op basis van ervaringen met bepaalde leeractiviteiten in de praktijk. De studielasting is de som van de tijdsduur van alle leeractiviteiten en de toetsbelasting.

De toetsbelasting bestaat uit de uren die besteed worden aan het uitvoeren van de toetskaartonderdelen en de proeve-onderdelen.

De tijdsduur per leeractiviteit is gebaseerd op een schatting. De ervaring op basis waarvan de schatting plaatsvindt, is via de ontwikkelgroep Verkenner gevaarlijke stoffen ingebracht door docenten, instructeurs en andere vertegenwoordigers van de opleidingsinstituten. Zo is er binnen brandweer Nederland een brede consensus over de gemiddelde duur van een klassikale of praktijkles. Deze studielasting is een adviserende indicatiestelling.

Na invulling van de diverse leeractiviteiten per kerntaak, in overleg met de ontwikkelgroep, wordt de studielasting van de leergang Verkenner gevaarlijke stoffen vastgesteld op 44 uur, waarvan 29 uur contactonderwijs. Het contactonderwijs is opgebouwd uit 23 uur les op het opleidingsinstituut en 6 uur toetskaartonderdelen.

Vergelijking met modulaire opleidingsstructuur

De studielasting van de leergang Verkenner gevaarlijke stoffen is vergeleken met de module Verkenner gevaarlijke stoffen uit de modulaire opleidingsstructuur.

De module Verkenner gevaarlijke stoffen heeft in de modulaire structuur een studielasting van 30 uur (dit is exclusief de toetsbelasting).

De functie- en competentiegerichte leergang Verkenner gevaarlijke stoffen heeft een totale studielasting van 44 uur. Dit is inclusief 8 uur toetsbelasting. Deze toetsbelasting is opgebouwd uit; 1 uur voor de praktijksimulatie, 1 uur voor de theorietoets en 6 uur voor de uitvoering van toetskaartonderdelen.

De toename in studielasting kan worden verklaard door de toevoeging van het werkend leren, daarnaast zijn er meer uren voor zelfstudie gereserveerd.

3.2 Studielast per werkvorm per blok

Blok	Opleidings- instituut	Werkplek	Zelfstudie	Totaal
Blok 1	3	0	3	6
Blok 2	3	3	1	7
Blok 3	15	1	5	21
Blok 4	2	0	0	2
Totaal	23	4	9	36
			Toets- belasting	8
			Totaal	44

4. Werkend leren

4.1 Werkend leren in de leergang Verkenner gevaarlijke stoffen

Werkend leren kan op verschillende manieren worden ingevuld. De meest ultieme vorm is de 'echte' beroepspraktijk en daar waar dit mogelijk is, wordt hier binnen het brandweeronderwijs voor gekozen.

In deze leergang is gekozen voor werkend leren door middel van werkplekopdrachten. De werkplekopdrachten worden afgewisseld met theorie- en praktijkbijeenkomsten en zelfstudie.

De werkplekopdrachten stellen de deelnemer in staat om vaardig te worden in het gebruik en de toepassing van de middelen en procedures die in het korps aanwezig zijn. De deelnemer wordt dus tijdens de leergang korps specifiek opgeleid. Op deze manier wordt voorkomen dat een deelnemer na het doorlopen van de leergang Verkenner gevaarlijke stoffen alsnog een korps specifiek deel moet doorlopen.

4.2 Leerwerkplek

Een leerwerkplek kan gedefinieerd worden als de omgeving waarbinnen de werkplekopdracht naar behoren kan worden uitgevoerd, begeleid en beoordeeld. Het wat van de werkplekopdracht bepaalt waar deze het beste kan worden uitgevoerd en wie de begeleiding ter hand neemt.

Tijdens de leergang zijn de deelnemers aangesteld in het korps, en zoveel mogelijk praktisch inzetbaar. Ze gebruiken hun (toekomstige) werkplek om aan de hand van werkplekopdrachten theorie en praktijk met elkaar te verbinden. Hierbij past men het geleerde in de praktijk toe, doet men praktijkervaring op, reflecteert men op deze praktijkervaring en verdiept men de praktijkervaring met nieuwe (theoretische) inzichten. Tijdens de uitvoering van werkplekopdrachten krijgt de onderwijsdeelnemer begeleiding van zijn leerwerkplekbegeleider.

Trajectbegeleider

Overigens bepaalt de trajectbegeleider in overleg met de werkgevers in de regio de uiteindelijke leerwerkplek(ken). Uitgangspunt dient daarbij wel te zijn dat de deelnemer in staat wordt gesteld om alle werkplekopdrachten naar behoren te kunnen uitvoeren. De trajectbegeleider is binnen het brandweeronderwijs verantwoordelijk voor het monitoren van de kwaliteit van de leerwerkplek. Kijk voor het profiel van de trajectbegeleider op www.bkbp.nl.

4.3 Leerwerkplekbegeleider

De leerwerkplekbegeleider begeleidt de onderwijsdeelnemer tijdens het leren op de werkplek. Het gaat om een rol binnen een reguliere functie in een brandweerkorps. Kijk voor het profiel waar een leerwerkplekbegeleider aan dient te voldoen op www.bkbp.nl.

4.4 Verhouding werkend leren t.o.v. andere onderwijsvormen

In de leergang Verkenner gevaarlijke stoffen wordt de volgende indeling aangehouden:

69 % van de onderwijstijd: Contactonderwijs

9,5 % van de onderwijstijd: Werkplekleren

21,5 % van de onderwijstijd: Zelfstudie

Ritmiek

De leergang Verkenner gevaarlijke stoffen kent geen vaste ritmiek zoals één dag(deel) werkend leren per week. Het werkend leren in de leergang Verkenner gevaarlijke stoffen wordt bepaald door de leeractiviteiten en werkplekopdrachten per kerntaak.

5. Overige adviezen

5.1 Instroomniveau leergang Verkenner gevaarlijke stoffen

Het Landelijk Functiehuis Brandweer geeft aan dat de functie Verkenner gevaarlijke stoffen een functie op VMBO werk- en denkniveau is. In het kwalificatieprofiel is als instroomeis het volgende opgenomen: 'Voor de functie van Verkenner gevaarlijke stoffen is een VMBO denk- en werkniveau vereist.

Daarnaast dient de Verkenner gevaarlijke stoffen in het bezit te zijn van een diploma uit de operationele functiekolom (minimaal Manschap a)'.

5.2 Docenten en instructeurs leergang Verkenner gevaarlijke stoffen

Onderwijsgevende functionarissen in de leergang Verkenner gevaarlijke stoffen beschikken in beginsel over het Rijksdiploma Instructeur en/of Docent. Deze diploma's dekken de pedagogisch-didactische competenties waarover een instructeur dient te beschikken.

Daarnaast wordt in de kwalificatiedossiers aangegeven dat de benodigde brandweervakinhoudelijke kennis per leergang zal verschillen. Het gaat hier om de verdiepende kennis die een docent/instructeur in staat stelt om boven de stof te kunnen staan. Docenten en instructeurs voor de leergang Verkenner gevaarlijke stoffen moeten beschikken over ruime ervaring ten aanzien van de functie Verkenner gevaarlijke stoffen.

In aanvulling hierop adviseert de ontwikkelgroep docenten en instructeurs bijscholing op het gebied van OGS te volgen bij voorkeur gespecialiseerd op het gebied van de functie Verkenner gevaarlijke stoffen.

Bijlage

Niveaubeschrijvingen competenties (bron: Kwalificatiedossier, Competentiewoordenboek):

Probleem oplossen, (niveau 1):

Het signaleren van (potentiële) problemen/knelpunten en deze zelfstandig of in samenwerking met anderen verhelpen.

- Signaleert tijdig knelpunten binnen het eigen organisatieonderdeel en lost deze binnen de gestelde kaders op.
- Formuleert binnen gestelde kaders verschillende alternatieven of oplossingen.
- Dringt door tot de kern van het probleem; achterhaalt onderliggende oorzaken om herhaling te voorkomen.
- Voorziet problemen en anticipeert hierop.

Leren en reflecteren, (niveau 1):

Terugkijken op het eigen functioneren en het gedrag daaraan aanpassen of ondernemen van ontwikkelacties om tot verbetering van eigen functioneren en vaardigheden te komen. Je kwetsbaar op durven stellen en fouten durven maken. Actief werken aan zelfontwikkeling.

- Stelt zich vragend op en toont wil om te leren.
- Vraagt feedback op eigen functioneren, luistert actief en vraagt door.
- Zet met behulp van feedbackgever concrete feedback om in acties.
- Volgt (nieuwe) ontwikkelingen in eigen vakgebied.

Accuraat, (niveau 1):

Zorgvuldig en stipt handelen, gericht op het voorkomen van fouten. Nauwkeurig uitvoeren van activiteiten.

- Toetst eigen werk aan geldende procedures, regels en afspraken.
- Levert correct en volledig werk af.
- Werkt ook onder druk kwaliteitsgericht, nauwgezet, gedegen en let op details.

Samenwerken, (niveau 1):

Zich inzetten om met anderen resultaten te bereiken en daarmee bijdragen aan een gezamenlijk doel. Denken en handelen vanuit gemeenschappelijke belangen.

- Draagt bij aan het gemeenschappelijke doel en komt afspraken na; informeert partners/experts over eigen activiteiten en houdt zich op de hoogte van activiteiten van partners/experts.
- Toont belangstelling voor collega's en helpt hen op verzoek.
- Vraagt collega's naar hun mening en geeft eigen mening.

Stressbestendig, (niveau 1):

Kalm, objectief en effectief blijven functioneren bij tijdsdruk, tegenslag, teleurstelling of tegenspel. Om kunnen gaan met weerstanden.

- Geeft bij (tijds)druk voorrang aan bepaalde zaken in het eigen werk en blijft doeltreffend handelen.
- Bewaakt eigen grenzen van kennen en kunnen.
- Accepteert tegenwerpingen als onvermijdelijk, ziet het betrekkelijke hiervan in.
- Laat zich niet meeslepen in emotionele meningsverschillen.